

WYPEŁNIA UCZEŃ

Numer PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kod ucznia

--	--	--

Próbna Nowa Matura z WSiP

Październik 2014

Egzamin maturalny z chemii dla klasy 3

Poziom rozszerzony

Informacje dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 22 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i kod.
3. Przeczytaj uważnie wszystkie zadania.
4. Rozwiązania zadań zapisz długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. Rozwiązania zadań, w których należy samodzielnie sformułować odpowiedź, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreśl.
6. Możesz wykorzystać brudnopis. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Możesz korzystać z karty wybranych tablic chemicznych.
8. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 180 minut.
9. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać 60 punktów.

Powodzenia!

Zadanie 11. (1 pkt)

Czy temperatura wrzenia amoniaku NH_3 jest niższa od temperatury wrzenia fosfanu PH_3 ?
Wybierz i zaznacz odpowiedź A albo B oraz jej uzasadnienie 1 albo 2 lub 3 albo 4.

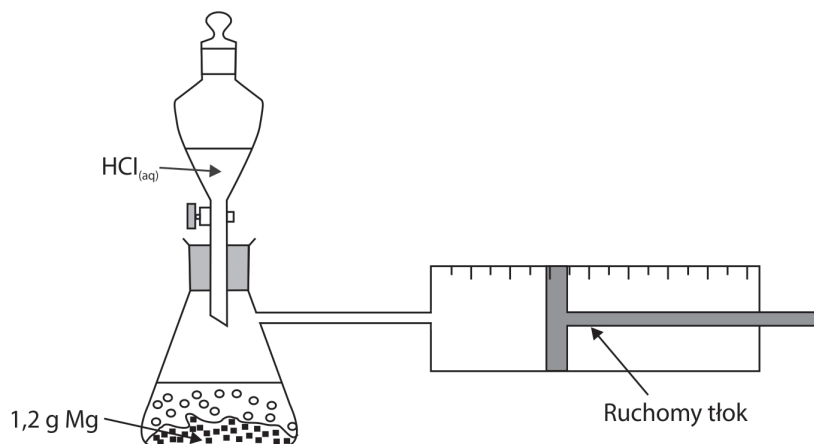
A	Tak,	ponieważ	1	cząsteczki amoniaku są lżejsze od cząsteczek fosfanu.
			2	w stanie ciekłym pomiędzy cząsteczkami NH_3 mogą tworzyć się wiązania wodorowe, a pomiędzy cząsteczkami PH_3 nie mogą się tworzyć.
B	Nie,		3	cząsteczki fosfanu są większe od cząsteczek amoniaku.
			4	w stanie ciekłym pomiędzy cząsteczkami PH_3 mogą tworzyć się wiązania wodorowe, a pomiędzy cząsteczkami NH_3 nie mogą się tworzyć.

Zadanie 12. (3 pkt)

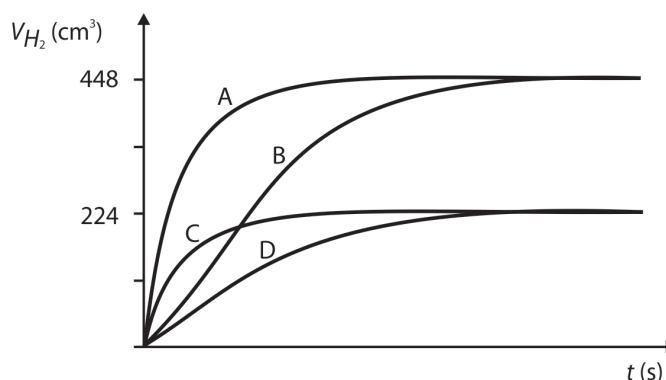
W celu badania kinetyki reakcji kwasu solnego z magnezem wykonano dwa doświadczenia (I i II) w zestawie przedstawionym na rysunku. Stopień rozdrobnienia magnezu był w obu przypadkach jednakowy. Wydzielający się w czasie reakcji wodór zbierano w poziomym cylindrze z ruchomym tłokiem (poruszającym się prawie bez tarcia). Pomiaru objętości gazów dokonywano w stałych odstępach czasu. Objętość wydzielonego wodoru przeliczono na warunki normalne.

W doświadczeniu I do 1,2 g magnezu dodano 200,0 cm³ kwasu solnego o stężeniu $C_{\text{I}} = 0,20 \text{ mol/dm}^3$.

W doświadczeniu II do 1,2 g magnezu dodano 100,0 cm³ kwasu solnego o stężeniu $C_{\text{II}} = 0,40 \text{ mol/dm}^3$.

Na wykresie przedstawiono cztery różne krzywe: A, B, C i D zależności objętości wydzielonego wodoru od czasu trwania doświadczenia.

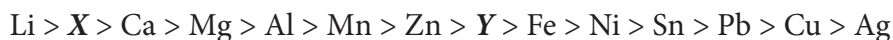

Zadanie 21. (1 pkt)

Poniżej przedstawiono szereg metali, ułożonych według malejącej aktywności.

Na podstawie położenia metali **X** oraz **Y** **podkreśl poprawne odpowiedzi na następujące pytania:**

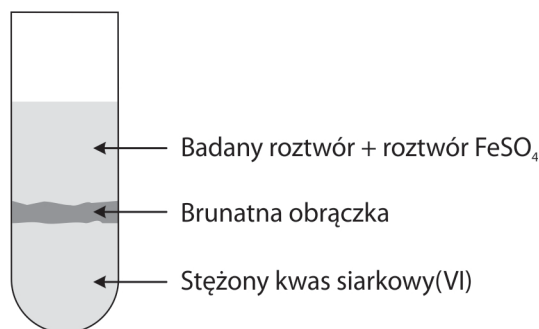
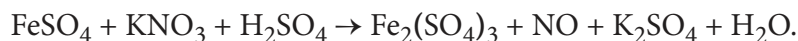
1. Czy pierwiastek **X** reaguje z zimną wodą? (Tak / Nie)
2. Czy pierwiastek **Y** reaguje z rozcieńczonym kwasem chlorowodorowym? (Tak / Nie)
3. Czy metal **Y** reaguje z zimną wodą? (Tak / Nie)
4. Czy zachodzi reakcja: $\text{Zn (s)} + \text{XCl}_2 \text{ (aq)} \rightarrow \text{X (s)} + \text{ZnCl}_2 \text{ (aq)}$? (Tak / Nie)

Zadanie 22. (3 pkt)

Jedną z metod wykrywania anionów azotanowych(V) i azotanowych(III) jest tak zwana próba obrączkowa. Polega ona redukcji tych anionów do tlenku azotu(II) za pomocą wodnego roztworu siarczanu(VI) żelaza(II) w obecności stężonego kwasu siarkowego(VI).

Do probówki wprowadza się badany roztwór zmieszany z wodnym roztworem siarczanu(VI) żelaza(II), a potem wprowadza się na dno probówki za pomocą pipety stężony kwas siarkowy(VI).

Probówkę chłodzi się zimną wodą. Jeśli w badanym roztworze znajdowały się jony NO_3^- lub NO_2^- , to na granicy obu roztworów pojawia się brunatny pierścień (obrączka), powstający dzięki tworzeniu się barwnego jonu kompleksowego nitrozyżelaza(II) $[\text{Fe}(\text{NO})]^{2+}$. Reakcja powstawania tlenku azotu(II) przebiega według schematu (zakładamy, że badany roztwór zawiera azotan(V) potasu):

a) Napisz w **formie jonowej** z uwzględnieniem liczby oddawanych lub pobieranych elektronów (zapis jonowo-elektronowy) równanie procesu redukcji i równanie procesu utleniania, zachodzących podczas tej przemiany.

Równanie procesu utleniania:

Równanie procesu redukcji:

---

b) Napisz w **formie jonowej skróconej** równanie zachodzącej reakcji.
